

Csurgó és Környéke

KÖZÉLETI ÉS KULTURÁLIS LAP

XXVIII. évfolyam • 9. szám • 2019. szeptember www.csurgo.hu csurgoeskonyeke

Csurgó Város ingyenesen megjelenő havilapja - millenniumi kiadás

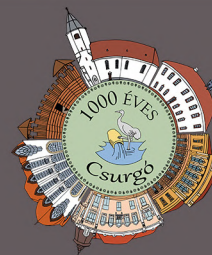

MILLENNIUMI ROVAT
8. OLDAL

2019 A MILLENNIUM ÉVE

CSURGÓN   csurgovaros

1000 éves Csurgó - Történetek a történelem mögött - Csokonai Vitéz Mihály

Áder János: A közjó összetart egy közösséget

A közjó összetart egy közösséget, akárcsak egy könyvet a szilárd gerince – jelentette ki Áder János Csurgón 2019. szeptember 14-én szombaton.
2. OLDAL

AKTUÁLIS

Mozgalmas mindennapok a Napsugár Szociális Intézményben

6. OLDAL

ÉLETMÓD

Zene nélkül mit érek én?

13. OLDAL

INTERJÚ

Interjú Kissné Kovács Jenniferrel

10. OLDAL

SPORT

Megvan az első két pont: Fontos győzelem a Vasas ellen

14. OLDAL

Csurgói kóstoló, régi falatokból... Gyümölcsök, gyümölcskészítmények

GASZTROKULT
12. OLDAL

Csurgó és környékének megerősödéséhez járulhat hozzá az ipari park

AKTUÁLIS
4. OLDAL

Áder János: A közjó összetart egy közösséget

● folytatás az első oldalról

Áder János, Magyarország köztársasági elnöke köszöntötte Csurgót 1000 éves születésnapján

A közjó összetart egy közösséget, akárcsak egy könyvet a szilárd gerince – jelentette ki Áder János Csurgón 2019. szeptember 14-én szombaton.

A köztársasági elnök a Somogy megyei város fennállásának ezredik évfordulója alkalmából szervezett ünnepi közgyűlésen mondott beszédében hangsúlyozta: a közjó „különleges holmi”, mert abban egymásba oltódik kevesek dicső tette és sokak hűségese ragaszkodása.

A közjóban ugyanannyit érhet egy hatalmas adomány, mint az egymásra való odafigyelés, a becsületes munka, a mindennapi emberség – tette hozzá.

Az államfő a katonaként saját magyar nemzeti sereg felállításán tépelődő és emiatt rebellisnek bélyegzett Festetics Györgyöt (1755-1819) hozta fel példaként, aki otthagya a császári sereget, hozzálátott családi birtoka rendbetételéhez.

Vagyonát költhette volna hivalkodó, talmi dolgokra, de ő a közjót akarta szolgálni, ezért

javai jelentős részéből iskolákat alapított: általánost és gimnáziumot, művészetit és mezőgazdaságit, falusit és városit, katolikus főúrként református líceumot – sorolta Áder János. Rámutatott, hogy a gróf tudta, csak ott lesz jobb az élet, bőséges a termés, virágzó a település, ahol a tájat, a földet az emberek a magukénak érzik,

Az esemény a Somogyi Huszárok bevonulásával vette kezdetét

ahol a közös munkának értelme, távlata van.

Áder János szerint Festetics György világosan látta, hogy a hazát nemcsak a csatákban mutatott hősiességgel, hanem tudással, építkezéssel, modernizációval, hatékonyabb termeléssel, dolgos hétköznapi-

kal, csendes hűséggel is lehet szeretni.

Amikor gimnáziumot adott Csurgónak, az alapítólevélbe azt írta: a közjó előmozdítására – mondta a köztársasági elnök. Hozzátette, a főnemes tisztában volt azzal, hogy ami az egyénnek előrelépés, az a közösség számára is gyarapodás.

Az államfő Csurgóról szólva

azt mondta, hogy a város ezer esztendejének története egy kiváltsággal, a vásárok jogával kezdődő izgalmas, eseményekben bővelkedő olvasmány. „De nem kiváltság, sokkal inkább temérdek munka kellett ahhoz, hogy az első fejezetnek ezer év során újabb és újabb folytatá-

sa legyen, – fogalmazott. Úgy vélte, Csurgó történetét azok írták, akik e föld jó gazdái voltak, akik nem pusztán itt laktak, hanem a települést otthonuknak is tekintették.

A közös történehez minden nemzedék hozzátette a maga fejezetét, azok is, akik a török hódoltság után a semmiből újjáépítették, azok is, akik túléltek az évszázadok megannyi politikai viharát, a pusztító hatalmi tébolyt, a kiürült házakat, az elvesztett földeket és azok is, akik mindig újrakezdték szétrombolt, tönkretett csurgói életüket, akik itt dolgoztak, itt tanultak, akik itt neveltek gyermeket – közölte.

Áder János Festetics György unokaöccsét, Széchenyi Istvánt idézve azt mondta: „ne kínozzuk önmagunkat azzal, hogy a régi időkhöz viszonyítjuk magunkat, mert a Múltat Isten se varázsolhatja többé vissza, hanem használjuk a Jelent, miként a sors forogtja és engedi..”

Szavai szerint a csurgói elődök jól használták a jelent, szép örökséget hagytak az utánuk jövőknek. A hűség, a szor-

galom, a tenni akarás, a közjó iránti elköteleződés örökségét. Festetics György örökségét.

A köztársasági elnök azt kívánta: Festetics György szellemi hagyatéka, a közjó előmozdítása segítse a csurgóiakat abban, hogy város következő 1000 éve ugyanolyan sikeres legyen, mint az első.

Füstös János (Fidesz-KDNP), Csurgó polgármestere arról szólt, hogy a csurgóiaknak tovább kell őrizniük értékeiket, kultúrájukat, hagyományait, elődeik örökségét. Ezt tették őseik, ezt teszik ők is, és hisznek benne, hogy megvalósítják álmaikat, terveiket.

Csurgó a város építése szempontjából meghatározó fejlesztések előtt áll, amelyek lehetőséget nyújtanak arra, hogy lelkiükben és anyagiukban azok is megerősödjenek, akik eddig nem tudtak – jegyezte meg.

Díszpolgári címét veszi át Bertók László költő

Díszpolgári címet kapott Bódis József, felsőoktatásért, innovációért és szakképzésért felelős államtitkár

A millenniumi díszoklevél arany fokozatát vehette át Szászfalvi László országgyűlési képviselő

A millenniumi díszoklevél arany fokozatát vehette át Dr. Horváth József nyugalmazott pedagógus

Szászfalvi László (KDNP), a térség országgyűlési képviselője azt mondta: a mai a

tény hitét s értékeit megóvó harminchárom nemzedéknek, s ma is erős bástyája az itt élő és dolgozó embereknek, családoknak.

Csurgó ünnepi közgyűlésének végén díszpolgári címet kapott Bertók László költő és Bódis József, felsőoktatásért, innovációért és szakképzésért felelős államtitkár. Szászfalvi László és Horváth József nyugalmazott tanár a millenniumi díszoklevél arany fokozatát vehette át. Az esemény után a városban lerakták a település millenniumi emlékművének alapkövét.

Csurgó honlapja szerint a várost oklevélben a zalavári apátság 1019-es alapítólevelében említik először, mint vásártartási joggal felruházott települést. Az Árpád-kor elején királyi, később a johannita rend birtoka volt, Szigetvár 1566-os eleste után török kézre került. A hódoltságot követően a Festetics család birtokának része lett, az itt alapított gimnáziumban tanított Csokonai Vitéz Mihály.

A város fejlődése a kiegyezés után gyorsult fel: megépült a vasút, tejszövetkezet alakult, len- és orsógyár létesült. Ebből az időből származik a városközpont képét meghatározó eklektikus épületek többsége. Csurgó Trianont követően határszélre került, ez meghatározta a további fejlődési lehetőségeit.

Csurgó a 15. század után 1989-ben újra városi rangot kapott, 2013-ban visszazerezte a járási központ szerepét a térségben.

A ma 5300 lakosú barátságos, bensőséges hangulatú város vonzerejét patinás középületei, múzeuma, a református gimnázium történelmi könyvtára, érintetlen természeti környezete jelenti.

forrás: MTI

Csurgó és környékének megerősödéséhez járulhat hozzá az ipari park

Letették a csurgói ipari park alapkövét szeptember 24-én kedden. A somogyi városban 450 millió forint pályázati forrásból nyolc hektáryi területre települhetnek majd be a vállalkozások.

Letették a csurgói ipari park alapkövét kedden. A somogyi városban 450 millió forint pályázati forrásból nyolc hektáryi területre települhetnek majd be a vállalkozások. A településen a szakképzett munkaerő utánpótlása is megoldott.

– Az ezer éves Csurgó történetében nagy nap a mai a gazdaságunk fejlesztése szempontjából – mondta el Füstös János polgármester. Hozzátette: 450 millió forint vissza nem térítendő támogatásból hozhatják létre az ipari parkjukat. – A következő hónapokban közművesítjük a területet, rácsatlakoztatjuk az utat a gyékényesi csomópontra – mondta el Füstös János. – A város mindössze 20–25 kilométerre van az autópályától, több helyi, Fejér megyei és budapesti vállalat is érdeklődött már a lehetőségéről.

– Egy kis város és annak környéke akkor tud igazán fejlődni, ha egy olyan kormány-

zati gazdaságpolitika valósul meg, amelyhez partnerként be lehet csatlakozni – mondta köszöntőjében Szászfalvi László. A térség országgyűlési képviselője hozzátette: nagy siker az ipari park Csurgónak, egy régi álmukat tudják pályázati forrásból megvalósítani.

– Csurgónak három kitörési pontja van: a turizmus, az oktatás és a gazdasági fejlesztés, ezek együttesen járulhatnak hozzá a város és környék erősödéséhez – hangsúlyozta Szászfalvi László. Kiemelte: az ipari park létrejötté az önkor-

mányzat, a megye, a kormány és a helyi gazdasági társaságok példás együttműködésének köszönhető. A csurgói képzési lehetőségek pedig garanciát jelentenek arra, hogy a kis- és nagyobb betelepülő befektetőknek biztosítani tudjuk a jövőben a szakképzett munkaerőt – mondta Szászfalvi László.

– A Terület- és Településfejlesztési Operatív Program keretében Somogyba 51,5 milliárd forint elkölthető forrás jutott a mostani uniós ciklusban – mondta Biró Norbert, a

Somogy Megyei Közgyűlés elnöke. – A csurgói kistérségben 3,5 milliárd forintból útfejlesztés és a város rehabilitációja megvalósult, most pedig egy ipari parkot alakíthatnak ki. A helyi vállalkozásoktól pedig azt kérem, minél előbb töltsék meg élettel az ipari parkot és teremtsenek minél több munkahelyet Csurgónak, a kistérségnek és a megyének – tette hozzá Biró Norbert.

SONLINE.HU

Testvérvárosi szerződést kötött Durdevac és Csurgó

Szeptember 20-án a kölcsönös együttműködés és barátság jegyében testvérvárosi

megállapodást írt alá Csurgó és a horvátországi Durdevac.

A két város közötti régóta

fennálló baráti kapcsolatot, amelyet elsősorban a határon átnyúló együttműködési projektekre és a turisztikai és kulturális térség tapasztalatcseréjére építettek, ez a megállapodás hivatalosan is megerősítette.

A szerződés aláírását Csurgó város fennállásának 1000. évfordulója alkalmával készítették elő. A baráti megállapodást Hrvoje Janči Đurđevac város polgármestere és Füstös János polgármester írta alá. Az eseményen mindkét fél hang-

súlyozta: közös cél, hogy a két önkormányzat, két település eddigi jó együttműködését a továbbiakban minél több területre kiterjesszék.

Az együttműködési megállapodás aláírását követően a felek ajándékokkal köszöntötték egymást. Hrvoje Janči polgármester a barátság jeleként egy különleges, évente akár háromszor is gyümölcsöt hozó körtefát ajándékozott Csurgónak, melyet a Millennium parkban együtt ültettek el.

VK

Gyermekzsivajtól hangosak az óvodák

Vidámsággal, mozgással teli élet az óvodaudvaron

A kellemes őszi időben jóleső érzés elhaladni a város óvodái mellett, melyekből egészséges, vidám óvodai élet zaja szűrődik ki. A sok apróság önfeledt játékkal, mozgással élvezte az óvodák szerető, ölelő

biztonságát.

Az idei, szeptember 1-től indult nevelési év létszám adatairól, az intézmény jövőbeni terveiről kérdeztük Tóthné Tamás Zsuzsanna óvodavezetőt.

Öröm hallani, hogy szeptember elsejétől újra gyermekzsivajtól hangosak az óvoda udvarok. Hogyan, milyen létszámokkal indult el az új nevelési év?

Ebben a nevelési évben gyakorlatilag szerencsésnek mondhatjuk magunkat, hiszen 20 fős csoportokkal indult az óvodakezdés, amely év közben fel fog fejlődni teljes létszámra, tehát átlagosan 25 fős gyermekcsoportok lesznek, ami azt jelenti, hogy a nevelési év végére teli létszámmal lesznek

óvodáink.

Ekkora létszám ellátásához szükség van a segítő kezekre is.

Igen, az előző nevelési év folyamán 2-3 kolléganőnk nyugdíjba vonult, pótlásukról igyekszünk gondoskodni, de többszöri pályázat sikertelensége után vagyunk, ami azt jelenti, hogy nagyon-nagyon törekednünk kell arra, hogy biztosítsuk a megfelelő szakember ellátottságot, folyamatosan pályáztatunk, de a fenntartónak és különböző pályázatoknak köszönhetően az alapvető dolgozói létszámot tudjuk biztosítani.

Az elmúlt években, több óvodában is történtek felújítások, korszerűsítések. Azonban

gondolom, hogy egy intézményvezető soha nem elégedett. Mik a további tervek?

Elsősorban a Mókuskert óvodában a villamoshálózat korszerűsítése a legfontosabb, az előkészületek folyamatban vannak. A Mesevár óvodának is egy projektje van folyamatban, melyből a nyílászárók cseréje lesz megvalósítva, és szintén az elektromos hálózat cseréje.

Az alsoki Hétszínvirág óvodában pedig egy már meglévő pályázatból fűtéskorszerűsítés és a nyílászárók cseréje lesz megvalósítva, és az anyagi lehetőségek függvényében a régi parketta cseréje vagy csiszolása az, ami még szükséges lenne.

VARGÁNÉ HEGEDŰS MAGDOLNA

Séta a levendulás kertben

Lépj az egészségedért!

A Csurgói Egészségfejlesztési Iroda és a Csurgói Szív Egyesület ezzel a címmel in-

vitálta gyalogtúrára a mozogni vágyó személyeket 2019. szeptember 20-án. A közel 50

főt megmozgató túra a Csurgói Egészségügyi Centrum elől startolt, míg a cél a Fehérlő Vendéglő volt. A szép számban összegyűlt csapat útközben Csurgó néhány nevezetes pontját tekintette meg Vargáné Hegedűs Magdolna, helytörténet kutató (és a Csurgói Szív Egyesület elnöke) vezetésével. Még mielőtt elérték volna a kijelölt célt, meglátogatták Tavasziné Tüske Katalin levendulás kertjét. Itt levendulás limonádéval és levendulás süttivel várta vendégei a házigazda. A

Fehérlő Vendéglőbe érkezve két előadásra került sor. Vargáné Hegedűs Magdolna "A csurgói egészségügy évszázadai" címmel-, míg Mester Katalin dietetikus, EFI munkatárs "Zöld-ségfélék, gyümölcsök szerepe az egészséges táplálkozásban" címmel tartott előadást. A gyalogtúra zárásaként a Fehérlő Vendéglőben egy finom esztendőet fogyasztott el a kellemesen kifáradt csapat.

TÓTH RICHÁRD
CSURGÓI EGÉSZSÉGFEJLESZTÉSI IRODA VEZETŐ

Fennállásának 30. évfordulóját ünnepelte az Őszirózsa Nyugdíjas Klub

Az ünnepelt örök fiatal 30-asok!

Az Őszirózsa Nyugdíjas Klub 1989 őszén alakult meg 40 fővel. Az első vezető Gáspár

Gyözőné, Edit volt, majd Pallag Katalin, Gál Gyuláné és Bihariné Asbóth Emőke is segítették

a klub munkáját. 1992-ben Borsos Józsefet választották elnöknek, aki felesége, Kati segítségével 2007-ig látta el a vezetői feladatokat. 2007. december 1-től Balogh Csabát választotta meg a klub elnökének és természetesen az ő munkáját is felesége, Gizi, segíti nagy odaadással, aki nemcsak a színpadon együtt szerepel a csoport tagjaival, hanem rengeteget dolgozik, szervez olyan "háttérmunkában" aminek a nehézsége nem, de az eredménye látható a kívülállóknak. A nyugdíjas Klub tagjai,

akiknek átlagos életkora 75 év, számtalan helyi rendezvényen, környező települések rendezvényein, megyei és országos vetélkedőkön mérettették meg magukat kiváló eredménnyel.

Az elmúlt 30 év munkáját, eredményeit közösen ünnepelte a Nyugdíjas Klub a város vezető tisztségviselőivel, a Megyei Nyugdíjas Szövetség Elnökével, városunk Intézmény vezetőivel, a helyi, és kistérségi klubok képviselőivel és a nyugdíjas klub tagjaival.

TÓTH BÉLÁNÉ

Lakossági tájékoztató a környezetvédelemről és a közterületek használatáról

Felhívjuk a lakosság figyelmét, hogy a belterületi égetés szabályai nem változtak, továbbra is hatályban van Csongó Város Önkormányzat Képviselő-testülete 18/2013. (XI.29.) rendelete az környezetvédelemről és a közterületek használatáról.

A tűzgyújtásra vonatkozó szabályok:

11. § (2) Az avar és a kerti hulladék megsemmisítése elsősorban komposztálással történjen.

(3) Avart és kerti hulladékot csak jól kialakított tűzrakó helyen és telken szabad égetni úgy, hogy az emberi egészséget és a környezetet ne káro-

sítsa, és az égetés hősugárzása kárt ne okozzon.

(4) Az égetendő kerti hulladék nem tartalmazhat más kommunális, vagy ipari eredetű hulladékot (PVC, veszélyes hulladék).

(5) A szabadban tüzet gyújtani, tüzelőberendezést használni csak úgy lehet, hogy az a környezetére tűz- és robbanásveszélyt ne jelentsen.

(6) A szabadban a tüzet és az üzemeltetett tüzelőberendezést őrizetlenül hagyni nem szabad, veszély esetén, vagy ha arra szükség nincs, a tüzet azonnal el kell oltani.

(7) A tüzelés, a tüzelőberendezés használatának helyszínén olyan eszközöket és

felszereléseket kell készenlébe helyezni, amelyekkel a tűz terjedése megakadályozható, a tűz eloltható.

(8) A hatóságilag elrendelt általános tűzgyújtási tilalom alól a rendelet nem ad felmentést.

(9) Avar és kerti hulladékok égetésénél figyelembe kell venni, hogy

a) kizárólag kis nedvességtartalmú anyagok égethetők,

b) égetés csak szélcsendes időben (5 m/s-nál kisebb sebesség),

c) tűzvédelmi előírások betartásával végezhető.

(10) Tűzgyújtás és égetés hétfői és csütörtöki munkanapokon 9.00-18.00 óra között,

szélcsendes időben megengedett, tartós füstölés viszont nem megengedett.

(11) Tilos nyílt téren vagy bármilyen berendezésben veszélyes hulladékot, vagy égetése során veszélyessé váló anyagot (műanyag, gumi, fardart olaj, vegyszeres és festékes göngyöleg, gyógyszermaradványok, száraz elem stb.) égetni.

Csongó, 2019.
szeptember 24.

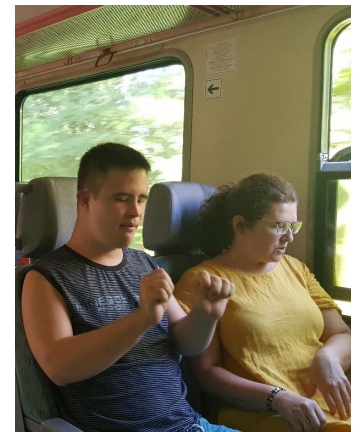
Tisztelettel:
Lantos Sándor sk.
jegyzői feladatokat ellátó
aljegyző

Mozgalmasan telnek a mindennapok a Napsugár Szociális Intézményben

A Napsugár Szociális Intézmény immár hosszú évek óta végzi példaértékű, áldozatos munkáját. Az intézmény nappali ellátást elsősorban a saját otthonukban élő, harmadik életévüket betöltött (azt követően minden korosztály) önkiszolgálásra részben képes vagy önellátásra nem képes, de felügyeletre szoruló fogyatékos, illetve autista személyek részére biztosít lehetőséget a napközbeni tartózkodásra, társas kapcsolatok létesítésére, valamint az alapvető higiéniai szükségleteik kielégítésére, továbbá igény szerint megszervezi az ellátottak napközbeni étkeztetését.

A nappali ellátást biztosító intézmény az ellátást igénybe vevők részére a szociális, egészségi, mentális állapotuknak megfelelő napi életritmust biztosító szolgáltatást nyújt, helyi igényeknek megfelelő közösségi programokat szervez, valamint helyet biztosít a közösségi szervezésű programoknak, csoportoknak. Az intézmény életében zajló aktuális történésekről Vassné Huszics Bernadett intézményvezető mesélt újságunknak.

- Augusztusban az intézmény ellátottjaival, dolgozóival, valamint néhány hozzátartozóval elutaztunk Balatonfenyvesre. Vonattal utaztunk, ami különösen érdekes volt, hiszen a vonat több ellátottunk számára nagyon fontos dolog. Külön kívánsága volt a kis közösségünknek, hogy vonattal menjünk és hogy kint lehessünk a természetben, a szabadban. A megérkezést követően ott lovaskocsira ültünk. Lovaskocsizásra, illetve lovaglásra is volt lehetőség, majd ott

elfogyasztottunk egy gulyáslevest és vonattal jöttünk haza. A lovaskocsira a kerekesszékes ellátottjainknak is volt lehetőségük felülni, így nem maradt ki senki ebből a nagy mulatságból. Estére kellemesen fáradtan tértünk haza.

Festetics kastélyba, illetve a vadászmuzeumtól elkezdve a vasúti modell-kiállítás, a hintó kiállítás, madárkiállítás, pálmaház, valamint a főúri utazások részleget is megnézhattuk. Ezt követően Balatonszentgyörgyön elfogyasztottunk

Szeptember 20-án szintén egy régen megtervezett álmunk vált valóra. Keszthelyre kirándultunk és eljutottunk a

egy est-ebédet és úgy jöttünk haza. Élményekkel és fényképekkel teli nagy-nagy örömmel tértünk haza buszos kirándulásunkból ezen a napon is. Különösen fontos, hogy az utazással egy régi álmunk vált valóra, ugyanis ellátottjaink körében is igény van a műveltségre, a múlt és tudomány megismerésére, úgyhogy minden egyes részleget nagyon nagy örömmel néztünk végig. A hazaérkezést követően a csapat már újra szívesen visszament volna.

Október 11-én szeretnénk egy olyan családi napot szervezni délelőtt az uszodában, ahol a sérült, fogyatékkal élő emberek és családtagjaik együtt használhatják ki a csurgói uszoda jótékony hatását. Egy kis vetélkedővel, egy kis

aqua fitness- és tréninggel megfűszerezve.

Szintén októberben a Csonkai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium diákjai jönnek hozzánk egy érzékenyítésre, ahol szintén a sport lesz az előtérbe helyezve, hiszen ugyancsak a sorversenyek, kerekesszékesek, becukott szemmel való mozgás, továbbá különböző szagló versenyek, értelmi képességet vizsgáló versenyek kerülnek az esemény fókuszába. Olyan versenyszámokat fogunk összeállítani, ahol a különböző érzékszervi sérülésekkel élőknek a mindennapjaiba láthatunk bele. A kerekesszékesek életébe, amikor bent ülünk a kerekesszékesekben, hogy tudunk szalagmozni, hogy tudunk egy rámpán felmenni, bekötött szemmel, fehér bottal, hogy tudunk közlekedni és ha nem látunk, az orrunkra hogy tudunk hagyatkozni. Ezekből állítunk össze versenyeket, mely során vegyes csoportok lesznek, ép és egészséges emberekkel. Ez a nap megméretetés is lesz, érzékenyítünk, sportolunk és szórakozunk is egyben.

Szeptember 27-én pénteken, Csurgó Város Önkormányzata, egy nagy dologban gondolkodott újra és különleges könyvbemutatót tartott. Az eseményen "Az én városom Csurgó" című könyv bemutatásán túl, sor került egy jótékony-sági árverésre, amely végén a befolyt összeg a Napsugár Szociális Intézmény részére került átadásra. Azokra a képekre lehetett licitálni, melyeket a városban élő gyerekek, fiatalok készítettek - festettek, rajzoltak. Az én városom Csurgó cím alá sorolt alkotások egy külön kötetbe, könyvbe kerültek, melyben megfogalmazódik fiataljaink kötődése Csurgóhoz. A rendezvényre köszönő műsorral készültünk.

Ugyanakkor a Karácsonyra is készülünk, amikor is együtt búcsúztatjuk az évet az intézmény ellátottjaival, dolgozóival, családtagjaival, melyre egy meghitt karácsonyi műsorral, illetve finom meleg étellel készülünk a kedves résztvevőknek és aztán így zárjuk a 2019-es évet. Előtte azonban csapatunk az 1000 Éves Millenniumi Csurgó Város program sorozat záró rendezvényén reneszánsz táncot fog bemutatni.

A hagyományokat felelevenítve, közösségünkkel kukorica szedésen vettünk részt, kondérban főztünk, kukoricát törtünk, csumából készítettünk termékeket. Felelevenítettük az igazi kézzel tört kukorica szedést - összegezte Vassné Huszics Bernadett.

Gratulálunk az intézmény fáradhatatlan munkájáért! VK

„Csokonai él!” - Csokonai Vitéz Mihály (1773-1805) élete és Csongróban eltöltött hónapjai

Az első iskola épülete 1961-ben. (CSVHGY Fotótára_ILTSZ_1557. Az eredeti fotó Marosi Ferenc tulajdona.)

Csongróhoz ma már elválaszthatatlanul hozzátartozik Csokonai Vitéz Mihály. Idén májusban volt pontosan 220 éve annak, hogy elkezdte a tanítást „az első iskolában”. Rövid tanítóskodása mély nyomot hagyott a város szellemiségében, és bár sokszor halljuk, olvassuk életútját, a szeptemberi iskolakezdésre ismételjük át újra.

Csokonai Vitéz Mihály 1773. november 17-én született Debrecenben Csokonai József és Diószegi Sára legidősebb gyermekeként. Tanulmányait 1780-ban kezdte meg a Református Kollégiumban. Nyolc évvel később iratkozott be a főiskolai tagozatra, majd 1794-ben megkezdte a poétai osztályt. Befejezni nem tudta, 1795-ben kizárták az intézményből. Sárospatakon tanult jogot még ugyanezen év decemberétől. Kazinczy Ferencsel, Pálóczi Horváth Ádámmal levelezett, utóbbinál töltötte 1796 nyarat. 1797-ben ismerkedett meg Komáromban Vajda Juliannával, akit alkotásaiban Lillának

nevezett el. A lányt máshoz adták feleségül, így a költő 1798-ban Somogyba indult a barátaihoz. 1799 májusától 1800 februárjáig a csurgói gimnáziumban helyettes tanárként dolgozott. 1800 nyarán tért haza Debrecenbe, és művei kiadásán kezdett el fáradozni. 1804-ben egy temetésen sú-

temben.

Csokonai már Komáromból tanári állásért folyamodott gróf Festetics Györgyhez. Lillával való szakítása után indult el Somogyba, pontosabban szólva Keszthelyre. Útitársa az újonnan kinevezett hedrehelyi tanító, egykori debreceni iskolatársa, Szokolai Dániel volt. A

A Csokonai utca részlete (CSVHGY Fotótára_283)

lyos tüdőgyulladást kapott, és 1805. január 28-án meghalt. Édesanyja és még életben levő öccse, József kísérte utolsó útjára számtalan barátjával egy-

ütt. A költőt valószínűleg csábította Hedrehely, amelyhez közel lakott Pálóczi Horváth Ádám és Kis Bálint, egykori iskolatársa is. A Keszthelyen töltött pár

nap után követte barátját Hedrehelyre, de csak Csököllyig, Kis Bálintig ért el, megbetegedett és hetekig ápolásra szorult. Felépülése után költözött át Szokolaihoz. Vele együtt látogatta meg Pálóczi Horváth Ádámot, akinél megismerte Sárközy Istvánt. Sárközy megkedvelte és kérte, költözzön hozzá. Majdnem egy évig a nagybajomi birtokon lakott. Számos verse (A magánosság, Parasztdal, Szerlemdal egy csikóbőrös kulacshoz, Szegény Zsuzsi a táborozáskor) íródott ekkoriban, de itt Somogyban született a Dorottya c. vígposza is.

1799-ben tavaszán kérték fel helyettes tanárnak az 1796-ban épült csurgói gimnáziumba, de vonakodott elfogadni. Császári Lósi Pál, aki Jénából érkezett volna tanárnak, késlekedett, és csak őszre ígerte érkezését. Csokonai így májusban mégis elfoglalta az állást, és megkezdte a tanítást. Nem volt könnyű dolga, bár kevés tanítványa akadt, nem voltak tankönyvek, tanszerek. Mindezek ellenére az órákat és a száraz tananyagot „kellemetesen és mulattatólag tanította”: a költészettant, a latin szónoklattan, a magyar verstant, a növénytant, a történelmet, a földrajzot, és a természetrajzot is. A tankönyvek pótlására jegyzeteket készített, s azokból tanított. Ilyen tanulmány volt például A magyar verscsinálásról közönségesen c. munkája is. A júliusi vizsgán előadta a diákjaival a Cultura vagy Pófók c. színdarabját, de a benne szereplő Rákóczi-nóta miatt figyelmeztetésben részesítették. Szeptemberre új művet írt Az özvegy Karyóné s a két szeleburdiak címmel, mintegy búcsúzásként, hiszen megbízatása lejárt. A szüreti mulatságot megelőző ünnepségen diákjaival előadta, és nagy sikert

aratott vele. Császári Lósi Pál azonban továbbra is késett, így lelkiismeretére hallgatva az iskolában maradt. Talán ekkoriban született a Jövendölés az első oskoláról a Somogyban c. költeménye. Egészen 1800 februárjának végéig tanított, és Császári Lósi Pál megérkezése után hagyta csak el az iskolát. Annak nehéz helyzetére való tekintettel nem fogadta el a fizetését, holott alig volt pénze. Gyalogszerrel, Szigetvár felé hagyta el Somogy megyét, s Baja felé indult vissza Debrecenbe.

A Csokonai szobor avatóünnepsége 1967-ben (CSVHGY Fotótára_551)

A Csurgón töltött majdnem egy év mély nyomokat hagyott a városban és a gimnáziumban egyaránt. Csokonai emlékét számos emlékmű és névadás őrzi. Az 1900-as évek elején alakuló egyesületek közül több Csokonai nevet vette fel. Ma a református gimnázium (ma Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium) és a közösségi ház (Csokonai Közösségi Ház) az ő nevét viseli, a Széchenyi tértől az „első iskola” épületéig levő főutat róla nevezték el. A Széchenyi téren látható mellszobrát 1967-ben állították fel.

Az „első iskola” falán nem csak Sárközy István emléktáblája, de Csokonaié is megtalál-

ható 1955 óta a következő felirattal: „Ebben az épületben élt és tanított Csokonai Vitéz Mihály 1799. május 26-tól 1800. február 21-ig. Halálának 150. évfordulójára. Földművelés-

Az első iskola kollégiumként, udvar felőli rész (CSVHGY Fotótára_781)

ügyi Minisztérium, 1955.”

Agimnáziumelőterében emléktábla és bronz dombormű mellett márványlapon olvasható Csokonai tanári hitvallása, amely idézet Sárközynek írott leveléből: „Azon törekedtem, hogy ahhoz szoktassam nevédekemet, mi a gondolkodató tanítás, mi a valóságos embert formáló tudás, mi az ember szerető oktató.” A gimnázium több mint két évszázada ápolja a költő emlékét: minden évben megrendezik a Csokonai-napot, megtekinthető egy Csokonai-kiállítás, Aggházy Gyula Csokonai-arcképe, Raksányi Lajos Csokonairól készült festménye, Varga János által faragott Csokonai-mellszobor. A Nagykönyvtárban eredeti Csokonai leveleket őriznek a Sárközy-család könyvgyűjteménye, ősnymtatványok és kódexlap-töredékek mellett.

A gimnázium hátsó parkjában 1936-ban helyezték el az ún. Csokonai-padot, azon a helyen, ahol állítólag a költő legszívesebben időzött a di-

ákjaival. Dr. Écsy Ödön István epigrammáját olvashatjuk rajta: „Itt, ahol most zöld gyep felett, vén fák alatt e kis pad áll, - Itt tanított s verselgetett Csokonai Vitéz Mihály.”

A Csokonai-pad 1979-ben (CSVHGY Fotótára_2129)

nairól megjelent tanulmányain kívül, aki hosszú évek óta kutatja csurgói tartózkodásának időszakát. Az újabb és újabb

feltárt információk bizonyítják Gulyás Pál szavait: „Csokonai életének érvénye nincs az 1773-1805. évek közé zárt időszakra korlátozva...” Bertók László évekkel később született verssorai tehát igazak ma is:

„Nézd, ahol te jártál
Vágyva egykoron,
Park lett a vadaskert,
Utca a vadon.
Itt Somogyországban
Virul az a táj,
Ahol bunyik élt csak,
Tolvaj vagy betyár...
És itt a te szellemedben
Alkotunk ma már,
Örök emléked tisztelve,
Jó költő-tanár.
Építve a hont, hol
Senki sem henyél,
És mindenki vallja:
Csokonai él!”

PETLÁNOVICS ESZTER

Felhasznált irodalom:

- Bertók László: *Így élt Csokonai Vitéz Mihály. Móra, Budapest, 1973.*
- Csokonai Vitéz Mihály. Web: <http://enciklopedia.fazekas.hu/palyakep/magyar/Csokonai.htm>
- Csokonai Vitéz Mihály. Web: https://hu.wikipedia.org/wiki/Csokonai_Vitez_Mihaly
- Dr. Écsy Ödön István: *Csokonai és Csurgó. Debreceni Múzeumbarátok Köre kiadványai 3. szám. Városi Nyomda Debrecen, 1940.*
- Dr. Horváth József: *Csurgó monográfiája. Csurgó Város Önkormányzata, Csurgó, 2009.*
- Violáné Bakonyi Ibolya, Viola Ernő: *Új Csurgói Kalauz. Csokonai Vitéz Mihály Református Gimnázium, Általános Iskola és Kollégium, Csurgó, 2010.*

Korai fejlesztés - Soha nem lehet elég korai, ha probléma van!

Korai fejlesztésre azoknak a gyerekeknek van szükségük, akiknek fejlődése eltér a vele azonos korúakétól. A szakemberek a hátrányok leküzdésére egy tervszerűen felépített fejlesztő programot állítanak össze. A programban szerepel gyógypedagógiai fejlesztés, tanácsadás és terápiás szolgáltatás is, amely nagy segítséget jelent az egész családnak. Az elmaradást elsőként szakorvos javasolhatja, de a felismerésben nagy szerepet játszik az édesanya, aki a legtöbb időt tölti a gyermekkel és a védőnő, aki rendszeresen figyelemmel követi a fejlődését. A tudományos eredményeknek köszönhetően a korai fejlesztés egyre több figyelmet kap. Kissné Kovács Jennifer saját nehézségéről vallott, a legnagyobb őszinteséggel.

Egy szülőnek nagyon nehéz elfogadni, ha gyermeke betegen születik. Nálatok hogyan zajlottak a születés körülményei?

- Egy nem várt vérzés jelezte, hogy nincs minden rendben a terhességemmel, így a férjem bevitt a nagykanizsai kórházba, ahonnan majdnem elküldtek, hiszen nem a körzethez tartozunk. Végül átvittek Zalegerszegre, mert fennállt a koraszülés veszélye, hiszen ekkor én hat és fél hónapos terhes voltam. Egerszegen sajnos kiderült, hogy baktérium-fertőzésem van, így este tizenegy órakor, megindított szülés után

jött világra kislányom, Bogi. Császármetszésről szó sem lehetett, hiszen ő már a szülőcsatornában volt. Miután megszületett közölték velem, hogy az első egy hét kritikus.

Hogy zajlott ez az egy hét?

- Sajnos a harmadik napon a kislányom agyvérzést kapott. Az orvosok nem bíztattak, azt mondták, hogy ha életben is marad, nem fog látni, hallani, szellemi fogyatékos és mozgásképtelen lesz.

Műtétre is szükség volt?

- Igen. Debrecenben műtötték

először, egy hónaposan, akkor érte el azt a súlyt, amellyel a műtét már biztonságosan vég-

rehajtható volt. A műtét után egy kis tasakszerűség volt a buksiján, ahova az agyvíz vezetődött el.

Vele lehettél a műtét során a kórházban?

- Vele lehettem volna, de sajnos anyagilag ezt nem engedhettük meg magunknak. Debrecenben csak a beleegyező nyilatkozatot írtuk alá a műtéthez, a további két hétben egyedül kellett hagynom. A műtét után Zalaegerszegen már vele tudtam lenni, egészen addig, amíg el nem érte a három kilogrammos súlyt. Ezután ismét Debrecenbe szállították még egy műtétre, ahonnan már haza is hozhattuk.

Mennyi idő volt akkor a kislányod?

- A harmadik hónapot töltötte. Már akkor mondták az orvosai, hogy szüksége lesz fejlesztésre. Ők a Dévény tornát ajánlották, de sajnos helyben erre nem volt lehetőség, csak Nagykanizsán, oda pedig nagyon hosszú volt a várólista. Mivel a pécsi kórház vett át bennünket, oda is mehettünk volna, de hát hetente nem tudtunk volna eljárni anyagi okokból. A védőnők ajánlották a Csurgói Pedagógiai Szakszolgálat korai fejlesztő szolgáltatását. Nekünk ez nagyon jó volt, hiszen itt helyben meg tudtuk oldani Bogi fejlesztését, és persze az is mellette szólt, hogy ingyenes.

Mennyi idősen mentetek először fejlesztő foglalkozásra?

- Augusztus 9-én jöttünk haza a kórházból és szeptemberben már elkezdhattuk a fejlesztést.

Ez heti hány alkalmat jelentett?

- Egyszer jártunk hetente, a foglalkozások időtartama háromnegyed óra volt.

Fel tudod idézni, hogy az első foglalkozás hogyan zajlott?

- Először egyedül mentem, a kislányom nélkül, ahol szinte mindent el kellett mondani a foglalkozás vezetőnek a megelőző időszakról, a legnagyobb részletességgel. Második alkalommal már a Bogi is jött velem. A foglalkozás vezetője eleinte főként tornáztatta a kislányomat, majd később áttértünk az alapmozgások kiépítésére (fordulások, ülés, mászás, kúszás, felállás, járás), végül nagyon sok fejlesztő játékokkal ismertett meg bennünket.

Te végig jelen voltál ezeken az alkalmon?

- Igen. Sőt nekem is volt feladatom, hiszen meg kellett tanulnom a gyakorlatokat, amiket aztán 3-5 alkalommal otthon is megcsináltunk.

Ez azt jelenti, hogy a fejlesztés folyamatában a szülőnek is komoly részt kell vállalnia?

- Igen, mi tudatosan alakítottunk ki Edit (Lantos Edit Anikó, értelmileg akadályozottak pedagógiája szakos tanár, szomatopedagógia szakos terapeuta, SMPSZ Csurgói Tagintézménye a szerk.) segítségével egy olyan időbeosztást, amibe már beleépítettük az otthoni gyakorlást. Eleinte nagyon nehéz volt, de egy-másfél hét után belejöttünk.

Ehhez az is kell, hogy a szülő akarja, és következetes legyen a mindennapokban...

- Igen, a hozzáállás az nagyon

fontos, hiszen a gyerek azt a rendszert fogja megszokni, amit mi kialakítunk a számára.

A család többi tagja, hogy viszonyult Bogi betegségéhez? Ahhoz, hogy koraszülöttként agyvérzést kapott, műtéteken megy át, vagy éppen a negatív orvosi előrejelzésekhez?

- A szűk család elfogadta és mindenben támogatott, de sajnos voltak olyan családtagok, akiktől sok negatív visszajelzés érkezett. Hányszor hallottam, hogy: „Már ezt is, azt is kellene csinálnia a gyereknek...miért nem csinálja?...vagy a többi gyerek már hol tart....”

Mivel te töltötted a gyerekeddel a legtöbb időt, te azért biztosan láttad a fejlődését. Hitél magadban, a döntésedben?

- Igen, és ebben is az Edit támogatott! Nem engedte, hogy elveszítsem a hitemet! Úgy gondolom Bogi még túl is szárnyalta azt, amit vártunk. Főként ahhoz képest, amit a születése után közöltek velem az orvosok. Én mindnért nagyon hálás vagyok!

A fejlesztés közben folyamatosan jártatok kontroll vizsgálatokra. Az orvosok szakvéleménye is alátámasztotta ezt?

- Igen.

Most hol tart a korosztályához**képest a kislányod?**

- Voltunk pszichológiai vizsgálaton, ahol megállapították, semmi probléma nincs velem, szellemileg ép a gyermek, egy-két hét lemaradása van a kortársaihoz képest. Sőt, volt olyan feladat, amelyet egy két és fél éves korú gyermek szintjének megfelelően oldott meg (akkor volt 1 éves és kilenc hónapos). Arra felhívták a figyelmet, hogy esetleg majd tanulási nehézségei lehetnek (dislexia, disgrafia) a későbbiek folyamán. Illetve a szemészeti vizsgált még folyamatban van... De hát ez legyen a legnagyobb problémánk! Most már tudom, hogy fejlesztő foglalkozásokkal ez is csökkenthető.

A kislányodnak még folyamatban van a fejlesztése?

- Idén lezárult, de most megyünk vissza Pécsre ellenőrzésre, aminek az eredményétől függ, hogyan lesz tovább. Ha ott javasolják tovább, mi biztosan folytatjuk.

Nem bánnád, ha még kellene mentetek?

- Én egyáltalán nem! Én úgy gondolom, nagyon sokat léptünk előre, ilyen előzmények után. Meg hát tulajdonképpen ez egy kikapcsolódás neki is, nekem is. Egy héten egyszer kiszakadunk az otthoni környezetből, sokat tapasztalunk.

Talán motiváló a kislányodnak a sok fejlesztő eszköz, játék is...

- Megmondom őszintén, hogy amit ott láttunk, megpróbáltam mindent otthonra is beszerezni...

Saját tapasztalataid alapján mit tanácsolnál azoknak a szülőknek, akik hasonló problémákkal küzdenek?

- Kérjenek segítséget! Az a legfontosabb! Segítség nélkül, a szülőnek is meg a gyereknek is nagyon nehéz! És bizony a szakemberben!

Jenniferék helyzete nem egyedi eset. Sokszor halljuk a szülőktől, hogy akár egy banális megfázás is milyen aggodalmat okoz, így talán nem is kell elmondani, hogy milyen fájdalmat, bémultságot, tehetetlenséget okoz, ha a gyermek valamilyen betegséggel, vagy sérüléssel jön a világra. A veszületett, vagy születéskor szerzett problémák mellett a megkésett mozgásfejlődés vagy szellemi lemaradás esetén is jelentős javulás érhető el a korai fejlesztés során. Ma már tudományosan bizonyított, hogy a gyermek észbeli fejlettségének kulcsát az élet első három évének tapasztalatai adják, hiszen ez az agysejtek kialakulásának időszaka, így a 0-3 éves korig tartó életszakasz döntő a gyermek fejlődése szempontjából. Amennyiben a gyermekeknél bármely területen elmaradás tapasztalható az életkori szinttől, korai fejlesztésre van szükség. A tervszerű korai fejlesztéssel csökkenteni lehet a lemaradást, a nap, mint nap felmerülő nehézségek megoldhatóbbá válnak. Az Somogy Megyei Pedagógiai Szakszolgálat Csurgói Tagintézményéhez bátran forduljanak segítségért!

BV

Csurgói kóstoló régi falatokból Gyümölcsök, gyümölcskészítmények

Az egyik legkedveltebb téli csemege, a szilvalekvár

A magyar konyhakultúra a magyar örökségtár egyik kiemelkedő eleme, amely változatos, étel- és italféleségekkel és egyedi ízvilággal büszkélkedhet. Konyhakultúránk több mint ezeréves történelmi fejlődés eredménye, melyben mindn időben nagy szerepet kaptak a különféle természetű őshonos, vadontermő és jövevény gyümölcsök is.

Somogy megye, ezen bell Csurgó és környékének gyümölcs termesztése és feldolgozása a tájegység jó természeti adottságain, valamint az évszázados tradicionális szokások örökségén alapult. Losonci István „Hármas kis tükör” című, 1771-től megjelent könyvében Somogyról szólóan így írt: „Somogy-vármegyében..., Somot, almát, körtvélyt itt eleget ehetsz...”

Elődeink az éltetőnek tartott gyümölcsfákat és bokrokat többnyire az udvarok hátsó részébe, illetve a szőlőhegybe telepítették. A kertekbe és a szőlősorok közé kisebb szilva, cseresznye, meggy, kajszibarack, naspolya fákat, míg

a szőlősorok végére egres, ribizke, málna, mogyoró, füge bokrokat telepítettek. A nagyobb lombú fákat, gesztenyét, diót, berkenyét, almát, körtét pedig a rétek, kaszálók területére ültették.

Értékes fája és termése okán legnagyobbra becsülték a dió-

Csurgónagymartoni szőlőkapások az 1950-es években

fát. A mai Eötvös utcát 100 évvel ezelőtt az utca két oldalára telepített diófa sor okán Diófa utcának is nevezték.

A friss, idényszerű gyümölcsfogyasztás mellett a környékünkön élő emberek

minden korban igyekeztek a tárolásról is gondoskodni. Az almát, körtét, diót, mogyorót, ritkán a mandulát ládában, kosarakban a pincében, míg a romlékony, nehezen tárolható gyümölcsöket lassú befőzésessel, kezdetben cserépedényekben, később üvegekben lekvár-

ként tartósították.

A gyümölcsök tartósításának másik legrégebb óta ismert módja az aszalás. Csurgón is általában elterjedt volt jó idő esetén a napon, vagy hűvösebb időben a kemence tetején, ké-

sőbb a sparheltekben történő szárítás, aszalás. Az aszalt gyümölcsöt tiszta vászonzacskókba kötve a kamrákba vagy padlásokon felkötve tárolták. Gyermekeknek, időseknek fogyasztás előtt gyakran vízbe vagy borba áztatták a szárítottanyagokat.

Somogy megye szőlőtermesztéséről már az Árpád kortól vannak hiteles adatok. A szőlő és a belőle készült bor minden korban jó bevételi forrásnak bizonyult. Csurgón elsőként az Öreg hegyen, majd az 1800-as évek végétől az Új hegyen is folyamatos volt a szőlő és az egyéb gyümölcsfélék termesztése. A borfogyasztás oly általánossá vált, hogy még a nők, gyermekek is akár napi szinten itták a zamatos nedűt.

A 19. század második felében bekövetkezett filoxéra pusztítása következtében a szőlőültetvények nagyrészt kipusztultak. Az országban 1897-ig 666 820 kataszteri hold szőlőből 391 217 pusztult el. Erre az időszakra tehető térségünkben is a gyümölcsborkészítésének fellendülése. Leggyakrabban, terméstől függően almából, körtéből, meggyből, ribizskéből készítettek gyümölcsborokat.

Mégis a gyümölcsökből készített pálinka a vált a leginkább ismert szeszestallá. Kiemelten, ahogy még napjainkban is, a kajszibarack, a szilva, a meggy, a cseresznye, a körte, a vegyes és a törköly alapanyagú pálinka készítése volt a legelterjedtebb Csurgó és környékén is. A pálinkát nem csak élvezti italként, hanem gyógyászati célokra is felhasználták a paraszti és polgári háztartásokban egyaránt, úgymint fertőtlenítésre, fog- és torokfájásra, gyomorhurutra és kiütések leszártására is.

Zene nélkül mit érek én?

Yehudi Menuhin kezdeményezésére 1975-ben az UNESCO október 1-jét A zene világnapjává nyilvánította. A hegedűművészet szerint meg kell becsülnünk a csendet, az ezerarcú muzsikát megismernünk azért fontos, mert közelebb hozza egymáshoz az embereket és a kultúrákat.

A ritmus és a dallamok iránti igény valószínűleg egyidős az emberiség történelmével, régészek már 30 ezer évvel ezelőtti hangszert is találtak. Az őseink utánózták az állatok, madarak hangját, éles hangon jelezte a veszélyt, sőt dobokkal üzeneteket is közvetíthettek. A vadászathoz, varázsláshoz, sőt az „isteni” extatikus állapot elérése céljából is alkalmazzák. A sámánok már több ezer évvel ezelőtt is „zenével” gyógyítottak, pontosabban dobolással, amely segített nekik kapcsolatba lépni a szellemvilággal, ahol választ találtak a fontos kérdésekre, ezáltal segítve a törzs életét. A szakrális zene, a hozzá tartozó tánc szorosan kötődött a mindennapi tevékenységekhez.

Az ókori zene jellegzetességeire, a dallam előtérbe kerülésére a hárfa, fuvola és víziorgona leletekből, továbbá a keleti zenéből következtek a tudósok.

A zene tisztulási, egyben egyszerűsödési folyamata a gregorián zenében (egyszólamú énekes egyházi zene) érte el csúcspontját a 10-11. században. Ebből a korból már ismerünk világi dalokat is, az úgynevezett trubadúr énekeket is, melyek főleg lant kísérettel adtak elő. Ez vezetett a reneszánsz zene kialakulásához.

A reneszánsz udvari zenében, amely lényegében tánczene volt, a dobok, fuvolák és lantok alkották a zenekar tagjait. Az egyházi és világi zene újabb találkozása a mai értelemben vett orgona megalkotásához és elterjedéséhez kapcsolható. Az orgonák templomokban épültek, a liturgia fontos kiegészítőjévé váltak. Az orgona volt az első hangszer, amin egyetlen ember, mai értelemben vett komplex zenét – dallamot, harmóniát és basszust – teljes értéken tudott megszólaltatni. Az orgona elterjedésével teljesebben ki a barokk zene. Az 1600-as évek elejére a fontosabb püspökségek székesegyházaikban zenekarokat kezdtek működtetni, s mivel ezek az egyházi központok egyben hercegi, grófi udvartartásként is funkcionáltak, a templomi együtteseket egyúttal koncertzenekarként is foglalkoztatták. Ezt sok világi

főúr is utánózni kezdte, zenekarokat szerveztek. Műveltebb körökben ekkor vált általánossá a zenetanulás és a műkedvelő zenélés. Ebben az időben, Itáliában – az énekes kultúra fellegvárában – sorra nyíltak az operaházak, első virágkorát élte az opera, melynek szerves része volt a balett.

A zeneművek ekkorra már a mai ötvonalas kottában lejegyezve nyomtatásban is terjedtek.

A 18. század végére a vonós együttesek és oboazenekarok egyesülése révén jött létre a szimfonikus zenekar. Ekkorra a szimfónia vált a legfontosabb zenei kifejezési formává. A zene beköltözött a polgári otthonokba, könnyedebbé, dallamosabbá vált, létrejött a bécsi klasszikus stílus. A polgárság ekkor kezdett magának hangversenyeket szervezni.

A 19. század második és harmadik harmada a romantika kora. A hangszerek fejlődése óriási volt. Zeneiskolák, zeneakadémiák nyíltak meg, megkezdődött a zene intézményes oktatása. A közönség lelkesen rajongott egy-egy előadóért, egy-egy szerzőért, megkezdődik a sztárkultusz.

Voltak azonban, akik nem lelkesedtek a négy-öt órás operákért, a gigászi szimfóniákért. Az igényeik kielégítésére létrejött a könnyűzene. A könnyed waltzerek, a lokálok kupléi, operettek, amelyeket kiváló szerzők zenei tartalommal töltöttek meg.

A 20. század kezdete az útkeresés jegyében telt. Sokan nemzetük folklórja felé fordultak. Az iskolák, izmusok vonulata mellett, két igazán fontos esemény történt a század fordulón, ami napjaink zenei világát gyökeresen átalakította, megszületett a jazz. A jazz hangzását azonnal adoptálta a színház világa, létrejött a musical, amely igényes irodalmi témát dolgoz fel, zenével, tánccal, vizuális élménnyel, ösztönművészeti igénytel. Jazz nélkül nem jöhetett volna létre a rock and roll, rock and roll nélkül nem jöhetett volna létre a beatzene, ezek összessége nélkül nem születhetett volna meg napjaink popzenéje, amely – a médiák hatására – teljesen átszővi az emberek életét, mindennapi zenehallgatásuk részét képezi. A zene, a hangok a csecsemőkortól a halálunkig elkísérnek. A zenei elemek (hang, ritmus, dallam stb.) már születésünket megelőzően hatnak ránk.

Ma a rádióból, TV-ből, különféle hanghordozó eszközökről - a modern technikai vívmányoknak köszönhetően - egyfolytá-

ban szól. A zene kortalan és időtálló. Zenét hallgatunk, ha boldogok vagyunk, vagy ha éppen szomorúak. Ha felüdülésre, feltöltődésre, kikapcsolódásra vágyunk, vagy ellenkezőleg, ha a mindennapi stresszt kívánjuk oldani. Hiszen a zene nem csupán esztétikai funkciót tölt be, a gyógyításhoz is kapcsolódik.

A zene megszámlálhatatlanul sok tényezőtől épül fel, amiket a fizika rezgésekként azonosít. A rezgéseket regisztrálva az agyunk, és/vagy érezzük a testünkön, ezáltal vált ki különféle érzéseket, indít el különböző agyi, biológiai folyamatokat. Nemcsak a hallott hangnak van gyógyító hatása, hanem a rezgés fizikailag is ingerli testünket – azáltal, hogy a szervezetünkben lévő nagy mennyiségű víz átveszi ezeket a rezgéseket, így testünk „egy hullámhosszra kerül” a hangokkal. Sok olyan terület van, ahol kiemelt sikereket értek el a zene terápiás használatával. Jelentős javulást tapasztaltak olyan személyeknél, akiknél a szóbeli kifejezőkészségek nem működnek megfelelően, például autista vagy magatartászavarral küzdő gyermekek, schizofréneknél, szenvedélybetegknél, neurotikusoknál. Egyes agyi elváltozásoknál is gyógyítóan hathat a zene, a ma még gyógyíthatatlan Alzheimer-kórban szenvedőknél is életminőség-javulást regisztráltak. A tudományos kutatások szerint a megfelelő zene hallgatása még a vérnyomás csökkentésére is alkalmas. De ismerjük a magzatokra gyakorolt pozitív hatását is.

A zene motivál, előre visz, szebbé varázsolja mindennapjainkat. Ha jól figyeljük, megtaláljuk a saját zenénket, mert:

„Minden embernek a lelkében dal van és a saját lelkét hallja minden dalban. És akinek szép a lelkében az ének, az hallja mások énekét is szépnek.”

/Babits Mihály/

BV

Forrás:

1. Laczó Zoltán Vince: A zene kialakulása és funkciója - Zenetörténet szubjektív szemmel <http://www.laczozoltanvince.eoldal.hu/file/135/2-zeneszerzes-konyv.pdf>

2. Bolczar Szabolcs: A zene gyógyító ereje <https://gerinces.hu/pszichologia/zenehallgatas-gyogyito-ereje/>

3. Mátételki András: A zene gyógyító ereje <https://www.veol.hu/életmod/a-zene-gyogyito-ereje-1743765/>

4. Miért ünnepljük a zene világnapját? <https://fidelio.hu/klasszikus/miert-unnepljuk-a-zene-vilagnapjat-139627.html>

Csongói TK meccseredmények

ADAMA Megyei 1.Felnőtt:

2019.08.25.(vasárnap):Csongói TK-SZSE Somogyjád:3-3(2-2)
csongói gólszerzők:Markos Péter 21',29',Kovács Krisztián 48'.

2019.09.08.(vasárnap):Toponár SE-Csongói TK:3-2(2-1)
csongói gólszerzők:Markos Péter 39',Kovács Krisztián 51'.

2019.09.14.(szombat):Csongói TK-Marcali VFC:3-2(2-1)
csongói gólszerzők:Kovács Krisztián 10'(büntetőből),20';72'(büntetőből).

2019.09.22.(vasárnap):Hetes VSC-Csongói TK:4-2(2-1)
csongói gólszerzők:Bódis Gábor 20,Kovács Krisztián 76'.

Megyei U-19(lfi):

2019.08.25.(vasárnap):Csongói TK-SZSE Somogyjád:7-0(0-0)
csongói gólszerzők:Horváth Szabolcs 49',66,Mónus Milán 55',Hadi Szabolcs 57',Tóth Dániel 63,69,Losonczy Dávid 85'.

2019.09.08.(vasárnap):Toponár SE-Csongói TK:8-0(3-0)

2019.09.14.(szombat):Csongói TK-Marcali VFC:1-3(0-0)
csongói gólszerző:Mónus Milán 82'.

2019.09.22.(vasárnap):Hetes VSC-Csongói TK:2-1(1-1)
csongói gólszerző:Losonczy Dávid 10'.

Megyei U-16 Dél:

2019.09.18.(szerda):Csongói TK-Toponár SE:4-6(1-2)
csongói gólszerzők:Varga Zoltán 27',77',Magyarósi Martin 52',Melles Márk 65'.

Megyei U-14 Dél:

2019.09.13.(péntek):Nagybajomi AC-Csongói TK:9-3(4-2)
csongói gólszerzők:Kőszegi Ákos 18',30',51'.

2019.09.20.(péntek):Csongói TK-Kaposvölgye LUE:4-2(3-0)
csongói gólszerzők:Kőszegi Ákos 1',14',31',Füstös Márton 45'.

Megvan az első két pont: fontos győzelem a Vasas ellen!

Izgalmas bajnoki nyitányra került sor vasárnap: az NBI-es feljutást dédelgető Vasas csapatát fogadtuk hazai pályán.

A második féldőben stabil csongói vezetéssel - hat gól is volt a különbség -, eggyel győztünk a végén.

25-24-es nagyon fontos győzelmet arattunk és megszereztük első két pontunkat!

Mint azt korábbi beharangozó cikkünkben is írtuk, komoly erősödésem ment keresztül angyalföldi ellenfelünk a nyár folyamán.

AZ NBI-es Békéscsabától Birtalan-Gidai Eszter, a Győri Audi ETO KC-től Szilovics Fanny, Cifra Anita beállós az NBI-es Dunaújvárosból valamint Tóth Melinda az NBI-es Mosonmagyaróvárból érkezett a XIII. kerületi fővárosi klubhoz.

Ellenfelünk kapusainak Bakos István a kapusedzőjük, aki jelenleg is a felnőtt válogatott kapusainak szakmai munkájáért felel.

Papp György, aki 2018 nya-

rág a női serdülő-válogatott edzője volt, segíti edzőként a korábbi játékos Prenszi Gergely vezetőedző munkáját.

Egy közösségi médiafelületen működő kézilabdás portál az I. forduló női NBI/B Nyugat rangadójának kiáltotta ki a Csongói NKC - Vasas SC mérkőzést és szavazást indított az esélyekről, hogy ki nyeri a mérkőzést.

A szavazók 25%-a tartotta esélyesnek csapatunkat és 75%-uk a Vasasra voksolt..

Milyen jó hogy Mato Matijevic edzőnket és játékosainkat is messze hidegen hagyta ez a szavazás és ehelyett a munkára és a kézilabdára koncentráltak!

Ilyen előzményekkel készült csapatunk a Vasas ellen, akiknek egyértelmű célja: visszajutni az NBI osztályba.

A fővárosiak kezdtek jobban, a 6. percben 2-4 volt az állás a javukra.

A 8. percben a korábban Vasasban is játszó Hanusz Bogi révén hétméteresből egyenlí-

tettünk, a 14. percben pedig a tavaly még a Vasasban játszó jobbszélsőnk Bab Ágota lőtte be a három gólos stabil csongói vezetést jelentő gólt (7-4).

A következő nyolc percben is stabilan vezetünk, hála Simsik, Bab és Bodó csongói góljainak!

Ne feledkezzünk meg kemény és agresszív védekező munkánkról sem, ahol Vukcevic Sara, Hanusz Bogi, és a kapuban ismét remekül védő Kiss Orsolya "állták a sarat".

Az első féldő 24. percében sikerült kiegyenlítenie a Vasasnak Tóth Melinda révén, a féldőre pedig a 12-12-es eredmény alakult ki.

Két rontott támadással kezdtük a második játékrészt, de mindkét esetben sikerült kivédekeznünk a kontratámadásokat, sőt Takács Inez és Márczy Tekla révén két gólosra sikerült növelnünk előnyünket (14-12).

Innen pedig következett az a csongói huszonöt perces vezetés amiért érdemes nézni a

kézilabdát.

Idei friss igazolásunk Márczy Tekla nem hiába volt a tavalyi NBI ifi nyugati csoport gólkirálya, tizenöt perc alatt négyet lőtt a piros-kék csapat kapujába!

Takács Inez is igazolta, hogy neki való az NBI/B, agresszív dinamikus játéka révén folyamatosan veszélyben tartotta ellenfelünk kapuját a hátralévő időben ő is négy nagyon fontos gólt szerzett.

A 49. percig szépen szaporítottuk a gólokat, amikor kialakult a mérkőzésen a legnagyobb különbségű hat gólos csongói vezetés! (23-17)

Itt a fővárosiak edzője azonnali időkéreessel reagált a már komoly és magabiztos csongói vezetésre.

Ha nem is az időkére miatt, de valami változás történt, ugyanis leálltunk a gólgyártással, a Vasas viszont elkezdett gólokat lőni.

23-18, 23-19, 23-20, 23-21, 23-22...így jött vissza a meccs-

be ellenfelünk.

Legfőképp támadósrunk nem találta a megoldását a helyzetnek, a piros-kékek pedig egy utolsó nagy rohamot indítottak ellenünk és elkezdtek belőni helyzeteiket.

Az 56. percben jött ismét Takács Inez és bevágta a Vasasnak a huszonnegyedik csurgói gólt így ismét kettővel vezetünk.

A mérkőzés végét és izgalmait is jelzi, hogy Vukcevic Sara Európa-bajnok válogatott beállósunkat két percre kiállították, így megfogyatkozva kellett helyt állnia védőfalunknak a győzni akaró fővárosiak ellen.

Nem csak két percre kaptak a Csurgó hanem hétméterest is a Vasas.

Ezt Takács Fruzsina értékesítette, de a még mindig reklamálo Prenszi Gergelyt az angyalföldiek trénerét sárgalapos figyelmeztetésben részesítették a játékvezetők.(24-23)

Következett egy csurgói rontott lövés két fővárosi rossz támadás és Hansághy kiegyenlített (24-24).

Mato Matijevic is kikérte idejét, és a 60. percben utolsó támadásunkat kezdhettük meg, amikor elsült Pap Mercedes keze talajról és bepattant a labda a fővárosiak kapujának hosszú sarkába! (25-24)

Azonnal időt kért a Vasas edzője 50 másodperc volt a mérkőzésből óriási izgalmakkal.

Hansághy lövését tíz másodperccel a mérkőzés vége előtt Kiss Orsolya magabiztosan védte, így legyőztük a Vasast!

Nagyon fontos két pont ez csapatunknak a bajnokság egyik legerősebb csapata ellen!

E két pont súlya a mérkőzését követően a szomorú és síró angyalföldi játékos arcán volt igazán látható.

Kezdődött a csurgói örömtánc és kéziseink pacsizása a 200 fős nézősereggel.

Fontos megjegyeznünk, hogy csapatunk 12 percre, míg ellenfelünk 8 percre töltött a két perces kiállítások miatt emberhátrányban..

Mi hét büntetődobást, a Vasas nyolcat dobhatott.

Előbbi részletek ismeretében különösen felértékelődik győzelmünk.

Látványos, kreatív egyéni megoldások támadásban és kemény és ellenálló védekezés. Így lehetne röviden összefoglalni a tegnapi csurgói teljesítményt.

Különösen az erős és határozott védekezés és kapusunk teljesítménye volt a kulcs vasárnapi játékunkban.

Itt még fontos megjegyeznünk, hogy továbbra sem 100%-os keretünk, hiszen Scholtz Andrea kapusunk és Áy Nikolett átlövőnk még rehabilitációjukat töltik, de hamarosan ők is csatlakoznak keretünkhez!

NB I/B nyugat, 1. forduló:

Csurgói NKC – Vasas SC 25–24 (12–12)

Csurgói NKC: KISS 33/9 (27%), Tóth (kapusok), Hanusz 3, Pervein, TAKÁCS I. 6, Füstös N., Tornóczky, Simsik 3, Orsós, Bodó Sz. 1, Pap M. 1, Ghetu, Vukcevic 1, BAB Á. 4, MÁRCZY T. 6

Vezetőedző: Mato Matijevic

Vasas SC: Tzintzis A., Antóni V. 5/13 (38%), Binó B. 8/25 (32%) (kapusok), Imrei, Moharos V. 1, Ivanics 3, Takács 7, Birtalan-Gidai 1, Hansághy 3, Tóth G., Szilovics F. 1, Kiss K. 3, Cifra, Tóth M. 3, Szatmári M., Hadnagy 2

Vezetőedző: Penszki Gergely

Az eredmény alakulása: 6. perc: 3–4, 14 p.: 7–4, 24. p.: 10–10, 30. p.: 12–12, 41. p.: 19–14, 49. p.: 23–17, 56. p.: 24–22

Kiállítások: 12, illetve 8 perc Sárga lap: 2, illetve 3

Hétméteresek: 7/5, illetve 8/5

Játékvezetők: Gadányi Tibor,

Szabó Tibor

Nézőszám: 200 fő

MESTERMÉRLEG:

Mato Matijevic (Csurgói NKC): "A bajnokság nyitómeccsén egy taktikailag és technikailag nagyon jól felkészített, tapasztalt és erős csapatot kaptunk ellenfelünknek. Meg akartuk nyerni a mérkőzést, ami sikerült. Gratulálok játékosaimnak elszántságukhoz és a jó védekezéshez! Ki kell elemeznünk néhány részt a játékunkból, törekednünk és koncentrálnunk kell a további fejlődésre!"

Penszki Gergely (Vasas SC): "Tudtuk, hogy nem lesz könnyű, a Csurgó jelentősen megerősödött, nálunk pedig akadtak kulcsjátékosok, akikre nem számíhattam, vagy nem tudtak edzeni az első bajnoki előtt. Magáról a meccsről több síkon lehet véleményt formálni, de egyik esetben sem lehet a tényeket megváltoztatni. A legfontosabb ilyen tény, hogy veszítettünk. Ennek okait átgondoltan, higgadtan értékelni

nagyon nehéz azonnal a mérkőzés után. Tény az is, hogy a második félidő első tizenöt percében kihasználatlanul maradtak a tiszta gólhelyzetek és büntetők is. Tény, hogy ezek után elképesztő mélységből, hatalmas energiákat mozgósított a csapat, hogy visszajöjünk a mérkőzésbe, és ekkor történt három olyan játékvezetői döntés, ami minket sújtott, és véleményem szerint jelentősen befolyásolta a végeredményt, hiszen a mi tiszta gólhelyzeteinknél születtek. Az utolsó tíz percre így hiába nyertük meg 7-2 re, ezért nem járt pont. Egy dolog biztos, mennünk kell tovább, mert a következő két meccsünk sem lesz sétagalopp."

Szeretnénk megköszönni a kilátogató több mint 200 csurgói nézőnek és különösen annak a két szurkolónknak akik ezúttal két dobbal is biztatták csapatunkat!

Mindenbizonnyal ők voltak a nyolcadik CSNKC játékos a pályán..)

Hajrá CSNKC!

CSNKC.HU

Csurgó és Környéke

Csurgó és Környéke - Közéleti és kulturális lap

Megjelenik:
minden hónap negyedik hetében

Lapzártá:
minden hónap 20-án!

Kiadja:
IMCOM Marketing és Szolgáltató Bt.

Felelős kiadó:
Szabó Balázs - ügyvezető

Levélcím:
8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1.

Telefon:
+36 30/480 2046

Email cím:
csurgo.es.kornyeke@gmail.com

www.csurgo.hu/csurgoeskornyeke

Főszerkesztő: Szabó Balázs

Szerkesztők: Balogh Veronika, Ferletyák Zsanett, Vukk Katalin, Vargáné Hegedűs Magdolna

Elérhetőek Csurgón az alábbi helyeken:
egyházak, általános iskolák, középiskolák, óvodák, Csokonai Községi Ház, Városi Könyvtár, Posta, Széchenyi téri újságos.

Küldjön hírt!
Juttassa el hozzánk észrevételét, osszon meg érdekességeket, küldjön híreket!
Levélcím: 8840 Csurgó, Kossuth L. u. 1.
Telefon: +36 30/480 2046
Email cím: csurgo.es.kornyeke@gmail.com

A Csurgó és Környéke Közéleti és kulturális lap 2019/9. száma a Nemzeti Kulturális Alap támogatásával valósult meg.

CSURGÓI IPARI PARK

A hely, ami lendületbe hozza cégét

Csongrói Ipari Park Kft. / The Csongró Industrial Park
Telefon/phone: +36 82/471 388, +36 70/313 8834
E-mail: ipcsurgo111@gmail.com

Polgármesteri

KÖSZÖNTŐ

Csongró Város Polgármestereként és Csongró Város Önkormányzata nevében tisztelettel és szeretettel köszöntöm a kedves olvasókat és érdeklődőket!

Engedjék meg, hogy pár mondatban bemutassam a Csongrói Ipari, Logisztikai és Innovációs Parkot, amely 2000-ben nyerte el az ipari park címet.

Az ipari parkot a térség iparának fejlesztése érdekében hoztuk létre a város nyugati oldalán. Teljes területe körülbelül 6,2 hektár. A fejlesztések előkészítése és az építési beruházások megvalósítása érdekében megalapítottuk a teljes mértékben önkormányzati tulajdonban álló Csongrói Ipari Park Kft-t. A kitűzött céloknak megfelelően jelenleg egy sikeres beruházás megvalósítása van folyamatban,

amelynek köszönhetően az ipari park belső útjai, csomópontjai és közműhálózata, továbbá a közúthálózattal való összekötése épül ki.

A beruházások eredményeképpen Csongró városban olyan befektetési potenciállal rendelkező terület jön létre, amely alkalmas a vállalkozások letelepedésére. A betelepülő vállalkozások nem csupán kedvezményes áron juthatnak majd területhez, hanem az ipari park nyújtotta előnyök számos további gazdasági és együttműködési lehetőséget is teremtenek számukra.

A város polgármestereként bízom abban, hogy az ipari park fejlesztésével hozzá tudunk járulni a térség gazdaságának erősítéséhez, a vállalkozások növekedéséhez és a munkahelyteremtéshez.

CSURGÓ IPARI PARK

A hely, ami lendületbe hozza cégét